

Z Á R S Z Ó

Kedves Elvtársak! Tisztelt Hallgatók!

A X. Művelődéstudományi Nyári Egyetem a mai nappal befejezi munkáját. Teljesítette a tematikában vállalt programot: elhangzott valamennyi meghirdetett előadás, a hallgatóknak volt alkalmuk kérdezni is.

A tematika tudatosan irányította a figyelmet a művelődés legfontosabb kérdéseire, és most az előadásokat meghallgatva elmondhatjuk, hogy az előadókkal azonos módon ítéltük meg a témakör kérdéseit. Az előadásokból teljes kép alakult ki, amelyet a sokféle megközelítésmód, analízis-szintetizálás eredményeként kaphattunk meg.

Távol áll tőlem, hogy részletesen értékeljem a nyári egyetem munkáját, csupán néhány gondolatkört ragadok ki, amelyeket a továbbiakban munkánk középpontjába kell állítanunk.

1./ Az előadások bizonyították, hogy a szocialista építés előrehaladásával nem növekedett a tömegekben - a korábban feltételezett módon és mértékben - a kultúra iránti érdeklődés. Az úgynevezett frontáttörést, - ahogy egyik előadónk megnevezte - nem sikerült még végrehajtani. Azt is tapasztalhatjuk, hogy a termelési feladatok gyakran a kultúra leszűkített, prakticista értelmezésére ösztönöznek, holott ma már közgazdaságilag is bizonyítható, hogy a ter-

melő ember műveltsége, nyitottsága gazdasági tényező.

2./ Mit tehet a közművelődés? - kérdezhetik joggal.

Az előadásokon elhangzó megállapításokkal felelhetek:
Ne legyenek illúzióink, megvalósítható feladatokat tűzünk magunk elé.

A kulturáltság mindenkori foka minőségi tényező, amely mögött a generációkban kikristályosodott tapasztalatok is értendők. A gazdasági-, társadalmi fejlődés felgyorsítása következtében átugrott fejlődési fokokat a közművelődési munkában is figyelembe kell venni. Ezért pl. a munkakultúra jelenlegi állapota miatt nem kell siránkozni, hanem hozzá kell gondolni azt az óriási társadalmi átrendeződést, amely az elmúlt 3 és fél évtizedben hazánkban lezajlott. Mindez természetesen nem ment fel bennünket a cselekvés alól.

A második megállapításhoz gondoljuk végig a társadalmi haladásról elhangzottakat, amelyekből egyértelműen az emelhető ki, hogy mindig a haladás által napirendre "tü-zött" feladatokkal foglalkozzunk.

3./ Az innováció problematikája nagyon sokoldalúan merült fel az előadásokban. Megtanulhattuk a fogalmat széles körűen értelmezni, kibontakoztak a közoktatás és a közművelődés feladatai ezzel kapcsolatban.

Köpeczi akadémikus az intenzív szakasz feladatait elemezve megmutatta, hogy a tudomány tudna segíteni, de gond van a fogadókészséggel. A közművelődésnek rugalmasabban kell reagálni a mindennapi élet támasztotta igényekre, pótolnia kell, amit az iskola ezen a téren elmulaszt, vagy nem elég eredményesen old ma meg.

4./ A kultúra terjesztését a széles tömegek szempontjából kell minősíteni - hangzott a megszívlelendő tanács az egyik előadásban. Ma még sokféle veszély kísért ezen a téren. Gondoljunk csak a következőkre:

- Gyakori az arisztokratikus befeléfordulás.
- Kisérteneik a formális megoldások: gyakori a feladatok "kipipálása", előfordul a feladatok megoldásának csak a mennyiségi értékelése.
- Nem ritkán találkozunk a kultúra terjesztőinek körében is a kultúra leszűkített értelmezésével.

5./ Napjainkban különösen nagy szükség van a kultúra - közvetítésében az ideológiai tartalom erősítésére, egyértelműbbé tételére. A szocialista tudatosság tömegméretű kialakításában a kultúra terjesztőinek igen nagy a felelőssége. A gyakran tapasztalható dezideologizálás kitűzött céljaink ellenében hat.

Köztudott, hogy legújabbkori történelmünk oktatása nem erősíti eléggé /sem tényanyagával, sem érzelmi hatóerejével/ ifjúságunk szocialista hazafiság-tudatát. Kissé keményen fogalmazva azt mondhatjuk, hogy védtelenné tesszük a fiatalokat az újabban egyre tudatosabban és rendszeresebben jelentkező ideológiai és politikai támadásokkal szemben. A közművelődésnek sok lehetősége van a segítségre, ezekkel tudatosabban kell élni a jövőben.

Pándi akadémikus előadása megmutatta, hogy a nyílt, elvi alapokon álló vita alkalmas az igazság bemutatására.

6./ Az előadások, és a mindennap tapasztalatai azt mutatják, hogy tovább kell foglalkoznunk - rendszeresen és sokoldalról megközelítve - a szocialista életmód kérdéseivel. Nálunk ma még igen sokféle /feudális, kispolgári, nagypolgári/ életmód-minta van jelen, keveredik, nem ritkán terjed. A közművelődés a közoktatással összefogva sokat tehet annak érdekében, hogy a szocialista életmód meghatározó szerepet töltsön be. Segítenünk kell az embereket értelmes élettervek, életprogramok készítésében, életmód mintákat kell ajánlani.

7./ Az előadók sokoldalúan bizonyították, hogy a szocializmus építésének jelenlegi szakaszában megnőtt az emberi tényezők szerepe, ugyanakkor ma még nagy a kihasználatlan szellemi kapacitás hazánkban. A megoldás eszközei nem a kultúra terjesztőinek kezében vannak, de szerepük nem lebecsülendő. A munka alkotó jellegű végzéséhez, a folyamatos művelődés elengedhetetlen.

8./ A fentebb elmondottak sok feladatot jelentenek a közművelődés dolgozói számára. Munkájuk csak akkor lesz eredményes, ha tartalmában tovább differenciálódik, eljut a társadalmi csoportokhoz, foglalkozási körökhöz, az egyénekhez, figyelembe véve felkészültségét, érdeklődését, a társadalmi munkamegosztásban betöltött helyét.

A kultúraterjesztés nagy munkájában jelentős részt vállal a TIT, amelynek szakosztályaiban egyre több értelmiségi tevékenykedik. Mondanivalóm gondolatmenetének lezárásaként szeretném javasolni a TIT munka mozgalmi jellegének további erősítését, összefüggésben azokkal a gazdasági, műszaki, társadalmi feladatokkal, amelyeket a haladás érdekében hazánkban meg kell oldani. Szoros kontaktust kell tartani a politika napi és távlati feladataival, célkitűzéseivel, a vitatkozó, érvelő, az agitativ jellegét erősíteni kell.

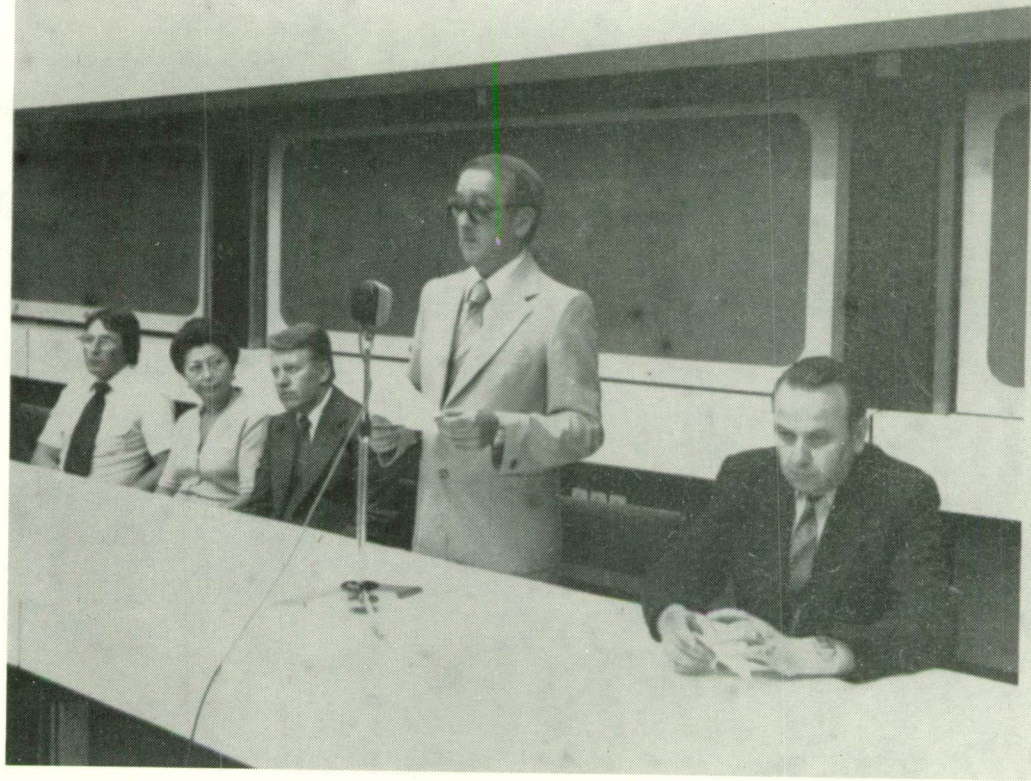
Kedves Elvtársak! Kedves Kollégák!

A X. Művelődéstudományi Nyári Egyetem munkájának mérlegét megvonva megállapíthatjuk, hogy a művelődés munkásainak illúziók nélküli, reális szemlélettel megtervezett munkát kell végezni. A nyári egyetem rendezői nevében ehhez kívánok sok sikert, erőt, egészséget és a jövő évi viszontlátás reményében köszönök el minden hallgatótól.

A kötet szerzői

Dr. Csikós József, az MSZMP KB Agit.Prop. Osztályának politikai munkatársa; Dr. Horuczi László, a filozófiai tudományok kandidátusa; Dr. Jeney Jenő, a filozófiai tudományok kandidátusa, a TIT főtitkárhelyettese; Dr. Koncz Gábor főosztályvezető-helyettes; Dr. Koncz János a művelődéstudományok kandidátusa, az MSZMP Csongrád megyei Pb. titkára; Dr. Kormos Sándor, a filozófiai tudományok kandidátusa, főosztályvezető; Dr. Köpeczi Béla akadémikus, az MTA főtitkárhelyettese; Dr. Kozma Ferenc a közgazdaságtudományok doktora; Szabó G. László, a Csongrád megyei Tanács VB. elnökhelyettese, a TIT megyei Szervezet alelnöke; Dr. Vonsik Gyula, a filozófiai tudományok kandidátusa, a "Propagandista" főszerkesztője.

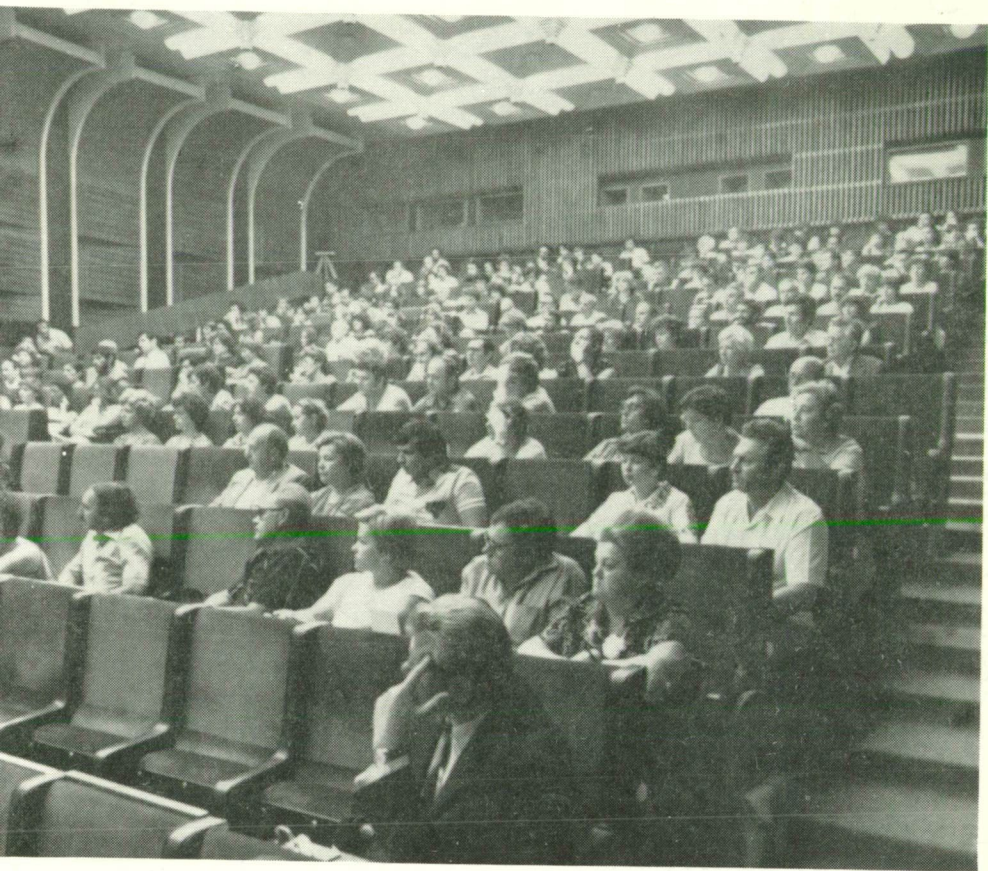

A nyári egyetem megnyitása

A nyári egyetem hallgatói

A nyári egyetem hallgatói